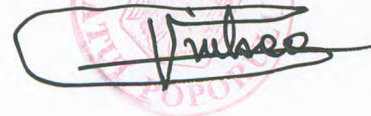

Aprob,
Avocatul Poporului,
Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfășurată la Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică
Otopeni

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14 alin. (1) și a art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția Avocatul Poporului a efectuat la data de 3 octombrie 2016, o vizită la Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, doamna [redacted] -jurist, doamna doctor [redacted] Brown, domnul [redacted] psiholog, consilieri din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și domnul [redacted] reprezentant al Organizației Neguvernamentale Consiliul Național Român pentru Refugiați-CNRR.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat beneficiarilor din cadrul Centrului de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni este o structură subordonată Inspectoratului General pentru Imigrări, fără personalitate juridică, destinat cazării temporare a străinilor luați în custodie publică, având regim închis.

Din partea Centrului a participat domnul comisar șef de poliție Alin Vicoleanu, Director centru, care în cadrul discuțiilor a făcut o scurtă prezentare a situației din Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni.

Centrul funcționează în localitatea Otopeni, județul Ilfov, lângă cel mai mare aeroport al României (Henri Coandă), fapt ce facilitează returnarea operativă a străinilor în țările de origine. Centrul a fost înființat în anul 1999 și modernizat în perioada 2004-2005 din fonduri PHARE și fonduri bugetare în valoare totală de 1.500.000 euro.

Principalele categorii de străini care fac obiectul cazării în centru sunt străinii împotriva cărora a fost dispusă măsura returnării sub escortă sau expulzării și străinii care au fost declarați persoane indezirabile pe teritoriul României prin hotărâre judecătorească.

Potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, luarea în custodie publică se dispune în scris prin ordonanță motivată în drept și în fapt de către procurorul anume desemnat din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de

Apel București, pe o perioadă de 30 de zile, la solicitarea motivată a Inspectoratului General pentru Imigrări, împotriva străinului care nu poate fi îndepărtat sub escortă în termen de 24 de ore. Prelungirea duratei de luare în custodie publică pentru străinii care nu pot fi îndepărtați de pe teritoriul României în termen de 30 de zile se dispune de către curtea de apel în a cărei rază de competență teritorială se află locul de cazare, la solicitarea motivată a Inspectoratului General pentru Imigrări. Perioada de luare în custodie publică a străinilor împotriva cărora s-a dispus măsura returnării nu poate depăși 6 luni. Această perioadă poate fi extinsă în mod excepțional pe un interval de timp ce nu poate depăși 12 luni, în cazurile în care Inspectoratul General pentru Imigrări a fost în imposibilitate de a efectua îndepărtarea sub escortă a străinului, din cauza: a) acțiunilor acestuia care împiedică procesul de îndepărtare sub escortă; b) întârzierilor în obținerea documentației necesare îndepărtării sub escortă din partea țărilor terțe. În situația în care străinul formulează pentru prima dată o cerere de protecție internațională, măsura luării în custodie publică încetează la data acordării accesului la procedura ordinară de azil. Străinii împotriva cărora s-a dispus luarea în custodie publică, pot depune, în termen de 5 zile, plângere la curtea de apel în a cărei rază de competență teritorială se află locul de cazare. Plângerea formulată nu suspendă îndepărtarea sub escortă.

În momentul vizitei erau cazate 19 persoane provenite din țări ca Palestina, Pakistan, Irak, China și Siria.

La data vizitei în centru nu erau custodiați minori, vârstnici, persoane cu dizabilități fizice sau mentale, persoane care aparțin categoriei persoanelor vulnerabile. În data de 03 octombrie 2016 două familii monoparentale cu copii (o mamă cu trei copii minori și o altă mamă cu un alt copil minor) au părăsit centrul după o perioadă de două săptămâni. Din declarațiile conducerii centrului, minorii erau cazați în centru doar dacă erau însoțiți de către un adult.

Principalele misiuni ale Centrului sunt cazarea temporară a străinilor împotriva cărora s-a dispus luarea în custodie publică, paza și supravegherea străinilor cazați în centru, escortarea străinilor în afara centrului.

Pe timpul cazării în Centru, străinilor li se asigura gratuit hrană, în cantitate de 3 mese calde/zi, materiale de întreținere și igienă individuală și colectivă, utilitățile, precum și asistența medicală și psihologică.

Străinii cazați în Centru au dreptul de a fi vizitați zilnic de către reprezentantul legal, reprezentanții misiunilor diplomatice și consulare, reprezentanții organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale naționale și internaționale și de trei ori pe săptămână de către membrii de familie.

În Centru au fost cazați un număr de 590 de străini în anul 2012, 267 de străini în anul 2013, iar în anul 2016 se aflau 184 de străini, aceștia provenind preponderent din țări din nordul Africii, Asia, Orientul Mijlociu.

Potrivit Regulamentului de Ordine Interioară a Centrului, pentru nerespectarea regulilor interioare, străinilor care săvârșesc abateri li se aplică sancțiuni disciplinare, în funcție de gravitatea și frecvența acestora: avertisment, suspendarea unuia sau mai multor drepturi (interzicerea temporară de a primi vizite, de a beneficia de cumpărături, de a participa la activități cultural-educative și sportive) și izolarea (pentru abateri disciplinare grave ca manifestări agresive asupra personalului, distrugeri de bunuri materiale cu intenție, tentativă de părăsire a Centrului fără aprobare).

Centrul era organizat și funcționa cu următoarele structuri: conducere, pază și escortă, asigurare tehnico-materială, cabinet medical, secretariat și documente clasificate.

Față de Normele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) care prevăd că personalul mixt constituie o garanție importantă împotriva relelor tratamente în locurile de detenție, iar prezența unui personal masculin și feminin poate avea efecte benefice atât în termeni etnici cât și pentru a favoriza un grad de normalitate într-un loc de detenție, menționăm că unitatea avea angajat personal de ambele sexe, agenți de sex feminin pentru fiecare tură și asistente medicale.

Securitatea Centrului era asigurată prin misiuni de pază, supraveghere, intervenție și escortă executate atât de personalul Centrului, cât și în cooperare cu efective puse la dispoziție de Inspectoratul General pentru Imigrări sau alte structuri din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Pentru asigurarea misiunilor de pază, supraveghere, intervenție și escortă, personalul Centrului era organizat pe schimburi, executând serviciul de permanență în ture.

a) În ceea ce privește condițiile de cazare

Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni dispunea de două corpuri de clădire, având o capacitate de 114 locuri, distribuite în 25 camere de cazare, cu posibilitatea de extindere în perioadele de criză cu până la 140 de locuri.

Camerele de cazare dispuneau ca dotări de grup sanitar propriu, pat individual, masă, scaune, dulap de haine, televizor cu acces la posturi de televiziune străine, prize electrice, corpuri de iluminat. Grupurile sanitare erau prevăzute cu wc, chiuvetă, duș, fiind asigurată intimitatea persoanelor custodiate care foloseau toaleta. Echipa de vizită a constatat că încăperile în care erau cazate persoanele custodiate beneficiau de lumină naturală și iluminat artificial corespunzător.

Programul de distribuire a apei calde pentru cetățenii străini cazați în Centrul Otopeni era următorul: 7:00-9:00, 12:30-14:30, 17:00-20:00. Programul de distribuire a căldurii era de la 15 ore/zi pentru temperaturi exterioare de -15°C-20°C la 3 ore/zi pentru temperaturi exterioare de 10°C -15°C.

Pe timpul șederii în centru, migranții aveau acces la spațiile comune care le erau destinate: sală de activități culturale, recreative și rugăciune cu bibliotecă ce conținea inclusiv cărți și dicționare în limbi străine (franceză, engleză, germană, arabă), o sală de sport cu câteva aparate, club, cameră pentru vizitatori, cameră de joacă pentru minorii ce însoțeau migranții aflați în custodie publică.

Programul zilnic stabilit în centru era următorul: ora 07:30 deșteptarea, 07:30-08:00 program de dimineață, 08:00-09:00 micul dejun, 09:00-12:00 interviuri, consiliere psihologică, asistență medicală și desfășurarea unor activități cultural-educative, 12:00-13:30 prânz, 13:30-17:00 timp liber pentru recreere și desfășurarea unor activități cultural-educative, sportive, consiliere psihologică, 17:00-18:00 cina, 18:00-22:30 program de seară, 22:30 stingerea.

La cazarea beneficiarilor se avea în vedere respectarea principiului unității familiei, familiile luate în custodie publică fiind cazate în camere separate. Un alt criteriu al împărțirii pe cameră era în funcție de naționalitate, relațiile sociale și religie. În acest sens beneficiarii puteau opta pentru a se caza în funcție de grupul cu care au ajuns în centru sau conform altor preferințe personale.

Persoanelor custodiate li se asigurau produse igienico-sanitare de către centru și se suplimentau prin colaborarea cu organizația neguvernamentală Consiliul Național Român pentru Refugiați (C.N.R.R.). La sosire, fiecare persoană custodiată primea un pachet standard ce conținea

materiale și produse igienico-sanitare. Aceeași organizație neguvernamentală se ocupa și de distribuirea de haine groase, materiale pentru activități educativ-recreative, anumite alimente (dulciuri, sucuri, fructe, ceai, etc), materiale medicale (orteze, ochelari etc), lapte și alte articole pentru copii (dacă era cazul).

Igienizarea se făcea conform unui plan de măsuri actualizat lunar și ori de câte ori era nevoie. Până la momentul vizitei au avut loc mai multe acțiuni de deratizare, dezinsecție și dezinsecție efectuate cu ajutorul unei firme specializate.

b) Referitor la hrană

Blocul alimentar dispunea de autorizație sanitară de funcționare și avea în dotare vestiar și grup sanitar pentru personalul angajat (igienizate corespunzător), frigider pentru păstrarea alimentelor perisabile, cărnii, legumelor, zarzavaturilor, produselor lactate. Frigiderul pentru probele alimentare era nou, curat, cu graficul de temperatură la zi, afișat la loc vizibil. Bucătăria propriu-zisă era de dimensiuni mari, curată și igienizată, dotată cu mobilier și veselă. Potrivit medicului echipei de vizită, probele alimentare corespundeau din punct de vedere organoleptic și al aspectului.

Hrana nu se prepara în Centru, ci era adusă de la Inspectoratul General al Jandarmeriei. Transportul mâncării se făcea în condiții igienice, cu mașina frigorifică, echipa de vizitare asistând la sosirea mesei din ziua respectivă. Meniurile respectau norma calorică legală. În ziua vizitei mediul era următorul: dimineața lapte fiert, biscuiți cu cereale, gem, ou fiert, unt, la prânz supă de roșii cu fidea și orez cu carne de pui, iar seara mâncare de fasole verde cu carne de pui.

Medicul echipei de vizită a examinat masa de prânz, care corespundea din punct de vedere organoleptic și al aspectului și se afla la temperatura potrivită pentru a putea fi servită.

Personalul care lucra la blocul alimentar avea analizele medicale obligatorii la zi.

Alocarea la regim alimentar se făcea la indicația medicului, conform cu patologia existentă, cu apartenența religioasă și cu preferințele dietare (vegetarieni, vegani). Acest aspect era consemnat în registrul de diete și regimuri alimentare.

La data vizitei regimurile erau: desodat – pentru persoanele cu patologie cardiovasculară și musulman – pentru străinii de religie musulmană.

c) Referitor la asistența medicală

Asistența medicală primară se acorda în cadrul serviciului medical al Centrului, unde erau angajați un medic și trei asistenți medicali de medicină generală, un post de asistent medical fiind vacant.

Programul de lucru al medicului era de 7 ore/zi în zilele lucrătoare. Cadrele medii lucrau în ture. **Deoarece exista un deficit parțial de cadre medicale medii, unele ture de noapte (în special sâmbăta și duminica) nu erau acoperite.** Din discuțiile cu personalul medical a reieșit că persoanele ce necesitau asistență medicală în aceste intervale erau examinate cu prioritate a doua zi. Acest lucru se întâmplase pe data de 2 octombrie (duminică) dar asistații au fost examinați de medic luni 3 octombrie, la prima oră.

Consultațiile medicale se acordau conform unui program zilnic, afișat la loc vizibil pe ușa cabinetului. Urgențele erau examinate cu prioritate. Urgențele survenite în timpul programului de lucru al medicului erau examinate de către acesta și dacă era cazul îndrumate spre un spital din rețeaua Ministerului Sănătății, în funcție de natura afecțiunii.

În afara programului de lucru al medicului, continuitatea în acordarea asistenței medicale era asigurată de către cadrele medii. Acestea examinau pacientul și eventual îl îndrumau la un spital din rețeaua Ministerului Sănătății, unde putea beneficia de asistență medicală de urgență.

Transportul persoanelor custodiate la consulturi și/sau internări în alte unități spitalicești se făcea prin apelarea serviciului 112. Centrul avea o ambulanță, dar în caz de urgențe, mai ales dacă acestea surveneau în afara orelor de program ale medicului, se prefera din rațiuni de siguranță a persoanelor custodiate transportul medicalizat controlat.

Media consultațiilor la cabinetul medical era de 100 consultații pe lună, cu 10 - 30 consultații pe zi, în funcție și de numărul persoanelor prezente în Centru.

Centrul nu avea cabinet stomatologic, accesul la consultații și tratament stomatologic se face prin transportarea persoanelor custodiate la cabinete medicale din oraș, pe baza unei programări prealabile.

Serviciul medical situat în incinta Centrului era structurat în două locații, la parter și la etajul 1.

La parter se afla: biroul medicului, cabinetul de consultații, sala de administrare a tratamentelor, sala de fizioterapie. La etajul 1 se găseau: cabinetul de consultații, izolatorul/staționarul cu 6 paturi, sala de administrare a tratamentelor.

Cabinetele de consultații dispuneau de sursă de apă curentă, chiuvetă și toaletă și erau dotate cu tensiometre brahiale, stetoscoape, glucometre și glucoteste aflate în perioada de valabilitate, termometre, mănuși sterile, pansamente, soluții antiseptice și dezinfectante, cutii pentru depozitarea materialelor tăietoare- înțepătoare, seringi și alte materiale sanitare de unică folosință, dulapuri pentru medicamente și materiale sanitare. **Nu dispuneau de puls-oximetru, masă ginecologică, valve ginecologice, seringi Guyon, atele Kramer.**

Stocul de medicamente era suficient pentru acordarea asistenței primare. Aparatul de urgență era dotat conform standardelor și se afla în permanență într-un loc accesibil personalului medical angajat.

Cabinetele medicale aveau truse de prim ajutor, dotate cu materialele necesare, aflate în loc vizibil și accesibil. Dispuneau de asemenea de o targă, un pupinel (model mai vechi dar perfect funcțional) și un defibrilator/cardioverter.

Sălile de administrare a tratamentelor erau de dimensiuni medii și aveau chiuvete și grupuri sanitare separate, curate și igienizate corespunzător. Mobilierul era de tip standard – canapea de consultații, birou, scaune, dulăpioare de medicamente.

Sala de fizioterapie avea în dotare un aparat de ultrasonoterapie și un aparat de terapie cu microunde, folosite ocazional.

Nucleul de infirmerie/ staționarul avea 6 paturi și mobilierul aferent, inclusiv stative pentru administrarea tratamentului perfuzabil intravenos. Dispunea de grup sanitar propriu, chiuvete și un mic spațiu/hol adiacent. Era utilizat pentru carantină precum și pentru a izola eventualele cazuri de boli infecto- contagioase. La momentul vizitei, aici nu se afla internat nici un asistat.

Serviciul medical avea următoarele registre: registre de consultații, registre de tratament, registre de evidența hetero și autoagresiunilor (erau consemnate 3 cazuri de autoagresiune în 2016, dintre care unul necesitase transportul la spitalul „Obregia” pentru suturarea unor leziuni autoprovocate), registre de evidență a persoanelor consumatoare de droguri (nu existau astfel de cazuri înregistrate în 2016), registre pentru internarea și monitorizarea pacienților aflați în infirmerie, registru de evidență a medicamentelor personale ale persoanelor cu probleme cronice de

sănătate, registru de prescripție și administrare a medicamentelor psihotrope, registru de evidență a persoanelor cu boli transmisibile (nu existau astfel de cazuri documentate în 2016, se aflau consemnate mai multe cazuri de persoane contaminate cu acarieni sau paraziți corporali). Cabinetul medical avea de asemenea un registru de consemnare a existenței mărcilor traumatice sau a semnelor fizice de rele tratamente/abuzuri sau tortură; la data vizitei nu erau menționate astfel de cazuri.

A existat un caz de refuz de hrană declarat de o persoană custodiată din motive juridice; acesta renunțase la forma de protest după câteva ore, fapt consemnat în mod corect în actele medicale.

La data vizitei cabinetul medical avea o cantitate limitată de teste rapide pentru depistarea HIV, HVC și a HVB; acestea erau obținute din derularea unui program UE, care se terminase cu câteva săptămâni în urmă și era în curs de a fi reînnoit.

Afecțiunile medicale diagnosticate și tratate cu preponderență erau: afecțiunile gastrointestinale, cardiovasculare (hipertensiune arterială, cardiopatie ischemică), precum și patologia de tip contagios specifică (râie, păduchi).

O persoană a fost diagnosticată cu afectare psihiatrică de tip depresiv, pentru care a primit tratamentul necesar.

Asistența medicală specifică pentru femei era asigurată prin prezentarea acestora la consulturi medicale de specialitate - ginecologie, obstetrică – în afara Centrului; atât la sosirea în Centru, cât și în caz de necesitate. La data vizitei, în Centru se afla o singură femeie, care fusese prezentată la consulturile de specialitate în momentul sosirii și care nu avea probleme de natură obstetricală.

Asistența medicală pentru minori se acorda prin prezentarea acestora la spitalele de pediatrie, în caz de necesitate. La data vizitei, în Centru nu era cazat nici un minor.

Cât privește administrarea tratamentelor pentru asistații cu diverse afecțiuni cronice, acestea se achiziționau de la farmaciile din oraș pe bază de rețete eliberate de medicii specialiști și erau administrate de către medic/asistentele medicale, în mod supravegheat. Persoanele custodiate semnau de primirea medicației într-un registru special, care era la zi și corect completat.

La data vizitei în Centru nu se aflau cazate persoane cu dizabilități fizice sau interceptări locomotorii majore.

d) Asistența psihologică

Centrul avea angajat un psiholog cu normă întreagă (8 ore pe zi) din anul din 2008, specializat prin cursuri de formare profesională postuniversitară și perfecționare în domeniul custodiei străinilor. Din consultarea programului zilnic, intervalul orar 9-12 și 13.30-17.00 era destinat activității de consiliere psihologică.

Potrivit articolului 38 din Regulamentul centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică aprobat prin Ordinul nr. 121/2014 al Ministerului Afacerilor Interne, psihologul centrului efectuează evaluarea psihologică a străinilor cazați în centru, întocmește fișele de observație psihologică și acordă asistență de specialitate pe toată durata cazării. Pentru străinii identificați cu probleme psihologice sau psihiatrice, psihologul centrului informează imediat șeful centrului sau înlocuitorul legal al acestuia și, după caz, face propuneri pentru efectuarea unor consultații de specialitate la unități spitalicești de profil.

Biroul personal al psihologului era situat la parterul clădirii, iar la primul etaj, unde se aflau camerele rezidenților, era amenajată o sală de audiențe și consiliere psihologică cu masă și trei scaune ceea ce putea asigura caracterul de confidențialitate ședințelor de consiliere individuală.

La intrare în centru, dacă străinul semna acordul scris, psihologul realiza evaluări succinte pentru fiecare persoană care era custodiată în centru. **Din consultarea fișelor de observație a rezultat că aceste fișe (de o singură pagină) nu conțineau rubrici esențiale dedicate rezultatelor, concluziilor și recomandărilor psihologice alături de măsurile care se impun în urma evaluării psihologice.**

Conform documentelor studiate, la data vizitei nu existau persoane aflate sub tratament psihologic, psihologul declarând că acestea erau sub observație. Exista o singură persoană cu un diagnostic psihiatric care era în evidențele medicului centrului, urma un tratament medicamentos, fără să beneficieze de consiliere psihologică. Potrivit Normelor Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), angajații trebuie învățați să recunoască simptomele posibile la reacțiile la stres ale deținuților (post-traumatice sau induse de schimbările socio-culturale) și să ia măsurile care se impun.

Au fost consultate registrul specialistului și fișele de observație. În registrul de asistență psihologică acordată străinilor cazați în Centru erau menționate și persoanele care nu au cooperat cu ofițerul psiholog. Rezultatele consilierii psihologice erau scrise pe versoul fișei de observație

fără prea multe detalii. **Nu existau fișe de consiliere.** În fiecare trimestru, psihologul realiza un raport către Centrul de Psihologie din cadrul Ministerului Administrației și Internelor care cuprindea numărul de beneficiari ai serviciilor de asistență psihologică profilactică. Cel mai recent raport cuprindea un număr de 42 de beneficiari. În situații speciale psihologul realiza un raport de analiză psihocomportamentală pe care îl înainta conducerii centrului, la solicitarea șefului centrului. Nu se realizau activități și programele de grup coordonate de psiholog.

Cu privire la managementul agresivității și automutilărilor, conducerea centrului a precizat că acestea erau gestionate, deseori prin mutarea persoanelor în camera de izolare. Din Registrul pentru evidența evenimentelor deosebite (sanțiuni disciplinare) în perioada martie-iulie a anului 2016 s-a constatat că au avut loc 9 incidente. Dintre acestea 7 cazuri au fost de izolare pe o perioadă de 24 de ore (fără prelungiri), trei din aceste cazuri au fost cu *automutilări, violență verbală, amenințări și răzvrătire*. Celelalte cazuri au fost de suspendare a unor drepturi precum dreptul de a efectua cumpărături și vizite.

În urma întrevederilor cu persoanele custodiate nu au fost sesizate situații de tortură, rele tratamente, tratamente inumane și degradante, urme de violență fizică la care să fie supuse în cadrul centrului din partea personalului din centru sau de către celelalte persoane.

e) Alte aspecte

Centrul nu avea angajat un asistent social. Din declarațiile conducerii centrului nu exista o necesitate pentru un astfel de post.

În ciuda dificultăților de limbă și a perioadei scurte de cazare în centru, nu existau activități socio-cultural-educative, cursuri de introducere în limbă română sau alte tipuri de sesiuni de informare-educare pentru beneficiarii centrului prevăzute într-un program. Nu exista un personal angajat care să ofere consiliere socială rezidenților sau să ofere alte informații de interes răspunzând nevoilor de adaptare culturală sau nevoi de altă natură ale persoanelor custodiate.

În cazurile de solicitare a asistenței religioase conducerea centrului a asigurat aceasta apelând la reprezentanții cultelor religioase din comunitate. Pentru nevoile religioase individuale, centrul pune la dispoziție sala de activități culturale, recreative și rugăciune. În majoritatea cazurilor, persoanele custodiate optau a-și efectua ritualul religios în propria cameră.

Exista un program de recreere a persoanelor custodiate de centrul. Din rapoartele agențiilor de tură s-a constatat că acestea puteau ieși în curtea centrului zilnic.

Centrul deținea colaborări cu organizații neguvernamentale printre care amintim Organizația Internațională pentru Migrațiune și Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR), cea din urmă oferind deseori sprijin și consiliere juridică, inclusiv asistență socială și informare cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au în centru, ajutoare materiale, bunuri și produse, precum și asigurarea accesului la interpret a persoanelor custodiate.

În cadrul întrevederilor cu beneficiarii centrului, aceștia au menționat că sunt mulțumiți de condițiile de cazare, hrana primită în centru și relația cu personalul centrului. La data vizitei în Centru exista o singură femeie cazată, care a discutat cu echipa de vizită și nu a semnalat nici o problemă privind accesul la asistență medicală sau condițiile de cazare. Una dintre persoanele custodiate aparținea minorității LGBT. Nici acesta nu a semnalat, în discuțiile cu membrii echipei, vreo problemă de discriminare sau tratament preferențial.

Problemele semnalate au vizat în principal accesul la telefon, recepția deficitară a programelor televiziunilor regionale pakistaneze, deși se transmit în mod regulat programele TV pakistaneze de stat și necesitatea unor haine, încălțăminte și păături suplimentare pentru sezonul rece. Cu privire la aspectul sesizat de unele dintre persoanele custodiate privind accesul la telefon, potrivit cererilor depuse de acestea, la data de 3 octombrie 2016 le-au fost distribuite cartele telefonice în valoare de 5 euro. **Echipa de vizită a constatat deficiențe în alocarea articolelor de îmbrăcăminte și a cazarmamentului, ceea ce impune luarea măsurilor necesare de către conducerea centrului în vederea asigurării acestora persoanelor custodiate.** Aspectele legate de îmbrăcăminte și păături au fost discutate cu șeful centrului care a asigurat că în aceeași zi le va oferi persoanelor custodiate cele necesare din magazia centrului. A fost menționată calitatea mâncării, care era considerată „lipsită de gust”.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. asigurarea de către centru a articolelor de îmbrăcăminte, având în vedere că la data vizitei acestea se procurau numai prin intermediul organizațiilor neguvernamentale sau de către migranți;

2. ocuparea postului vacant de asistent medical, pentru acoperirea în totalitate a turelor, chiar și în zilele de sărbători legale;

3. dotarea cabinetului medical cu aparatură și materiale medicale (puls-oximetru, seringi Guyon, atele Kramer);

4. realizarea de evaluări psihologice pentru străinii cazați în centru folosind instrumente validate științific de investigare a traumelor, și după caz elaborarea unui plan de intervenție psihologică cu propuneri pentru efectuarea unor consultații de specialitate la unități spitalicești de profil și consiliere psihologică pe perioada rezidenței în centru în funcție de nevoi inclusiv înainte de părăsirea centrului;

5. modificarea și completarea fișei de observație psihologică prin introducerea rubricilor esențiale dedicate rezultatelor, concluziilor și recomandărilor psihologului alături de măsurile care se impun în urma evaluării psihologice;

6. instruirea personalului centrului astfel încât să recunoască simptomele posibile la reacțiile de stres ale rezidenților (post-traumatice sau induse de schimbările socio-culturale);

7. desfășurarea cu persoanele custodiate a unor activități socio-educative sau alte tipuri de sesiuni de informare-educare care să le faciliteze acomodarea în centru;

8. demersuri la autoritatea ierarhic superioară de a cuprinde în organigrama centrului a unui post de asistent social având în vedere vulnerabilitatea persoanelor custodiate.

București, 9 martie 2017